

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 1. 2. do 15. 2. 2016

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Zahořáková

únor 2016

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Zasedání Euroskupiny (Eurogroup)

Ve čtvrtek 11. února se uskutečnilo jednání ministrů financí zemí eurozóny. Jak již bylo avizováno ve zprávě stále zástupkyně Poslanecké sněmovny při Evropském parlamentu¹, jednali ministři především o aktuální ekonomické situaci, konkrétně se věnovali hlavně tzv. zimní makroekonomické předpovědi Evropské komise (*European Economic Forecast – Winter 2016*), jež předpovídá pokračování mírného ožívování evropské ekonomiky v letošním roce. Ministři v této souvislosti znovu potvrdili nutnost pokračovat v reformách podporujících ekonomický růst. Dále se ministři věnovali tématu kvality veřejných výdajů, především v souvislosti se snahou o fiskální udržitelnost, jež je úzce propojena s jejich efektivitou. Tomuto tématu (především co se týče investic, zdravotnictví a stárnutí obyvatel) se chtějí ministři věnovat také v dalších měsících. Jednání se rovněž věnovalo ekonomické situaci v Portugalsku a Řecku. Kromě stanoviska Komise k návrhu rozpočtového plánu Portugalska se ministři financí zabývali také výsledky třetí kontrolní návštěvy věřitelů po ukončení makroekonomického ozdravného programu, podle kterých ekonomika Portugalska pomalu ožívuje a nezaměstnanost se vrací na předkrizové hodnoty. Ministři také jednali o řeckém ozdravném programu a průběhu první kontrolní návštěvy zástupců věřitelů. Nakonec se ministři zabývali možnostmi a způsobem jak zlepšit transparentnost jednání Euroskupiny (zveřejňování agendy jednání, detailních zpráv a dokumentů z jednání ad.).²

Rada EU pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN)

V návaznosti na zasedání Euroskupiny, se sešli také ministři financí všech zemí EU. Dle očekávání³ se jednání věnovalo akčnímu plánu Komise ohledně posílení opatření proti financování terorismu, s nímž ministři souhlasili a může tak začít jeho implementace. Proběhla také první diskuse týkající se nového balíku opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem ze strany obchodních společností, který Komise představila v lednu.⁴ Ministři financí rovněž přijali pokyny pro rozpočet EU na rok 2017 (*Guidelines for the 2017 Budget*).⁵ Podle nich by tak měl být rozpočet EU schopen lépe reagovat na nepředvídatelné události a krize, jakými byly v minulém roce např. migrace nebo události v oblasti bezpečnosti. Rovněž je potřeba zlepšit předvídatelnost příspěvků jednotlivých zemí, a to s ohledem na rozpočtová omezení některých zemí. Pokyny zdůrazňují princip solidarity a prosazují vyrovnanost mezi podporou investic a růstu ekonomiky a rozpočtovou disciplínou.⁶

¹ Přehled nejdůležitějších událostí a témat evropské agendy v aktuálním týdnu přináší pravidelně Zpráva stále zástupkyně PS při PS EP. K dispozici [ZDE](#)

² Eurogroup, Remarks by J. Dijsselbloem following the Eurogroup meeting of 11 February 2016, 11. 2. 2016. [ZDE](#)

³ Přehled a agendu nejdůležitějších událostí a témat evropské agendy v aktuálním týdnu přináší pravidelně Zpráva stále zástupkyně PS při PS EP. K dispozici [ZDE](#)

⁴ Více k balíku opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem ze strany obchodních společností viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 1. Do 31. 1. 2016. [ZDE](#)

⁵ European Commission, Remarks by Vice-President Dombrovskis at the ECOFIN press conference, 12. 2. 2016. [ZDE](#)

⁶ Council of the EU, Council conclusions on the budget guidelines for 2017, 12. 2. 2016. [ZDE](#)

Zimní makroekonomická předpověď Evropské komise (European Economic Forecast, Winter 2016)⁷

Počátkem února vydala Evropská komise svojí zimní prognózu vývoje ekonomiky v roce 2016, podle které má evropská ekonomika pokračovat v ožívování, stále je však vystavena rizikům. Oživení má být plošné a týkat se většiny evropských ekonomik. Letos by měla ekonomika eurozóny růst tempem 1,7 %, v roce 2017 se odhaduje růst 1,9 % (EU28 v roce 2016 1,9 % a v roce 2017 2,0 %). Česká republika by podle prognózy měla v letošním roce růst tempem 2,3 %, pro rok 2017 odhaduje Komise růst ČR na 2,7 %.⁸ Naopak Česká národní banka odhaduje růst HDP v ČR vyšší, a to v roce 2016 na 2,7 % a v roce 2017 dokonce 3 %.⁹ Růst v Evropě bude nadále ovlivněn nízkými cenami ropy, nízkým kurzem eura a příznivými podmínkami pro financování. Komise však ve své předpovědi poukazuje také na rostoucí rizika: nižší růst Číny a dalších rozvíjejících se ekonomik, rostoucí úrokové sazby v USA a slabý globální obchod. Negativně může ekonomický růst ovlivnit také geopolitická situace.¹⁰ Hlavním motorem růstu by měla být soukromá spotřeba. Zvyšovat se má také zaměstnanost, přičemž se očekává pokles nezaměstnanosti v eurozóně z 11 % v roce 2015 na 10,5 % v roce 2016 a 10,2 % v roce 2017 (pokles z 9,5 % v roce 2015 na 9,0 % v roce 2016 a 8,7 % v roce 2017 v EU28). V České republice by podle předpovědi měla nezaměstnanost do roku 2017 také poklesnout, a to na úroveň 4,7 %.¹¹ Pokračovat bude snižování schodků veřejných financí a také se očekává pokles poměru dluhu k HDP.¹²

Přetrvávající nízké ceny ropy budou mít vliv na nízkou inflaci, která by neměla v roce 2016 v eurozóně překročit 0,5 % (pro rok 2017 se odhaduje její nárůst na 1,5 %).¹³ Nízká inflace má podle odhadů Komise přetrvávat také v ČR, a to v roce 2016 na úrovni 0,4 %.¹⁴

Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Portugalska (Draft Budgetary Plan of Portugal)¹⁵

Koncem ledna předložilo Portugalsko svůj návrh rozpočtového plánu Evropské komisi¹⁶ a začátkem února k němu představila Komise své stanovisko. Podle něj se Komise domnívá, že portugalský návrh v sobě nese riziko nedodržení požadavek paktu stability a růstu (*Stability and Growth Pact, SGP*). Proto Komise vyzvala příslušné orgány k přijetí opatření tak, aby

⁷ European Commission, Winter 2016 Economic Forecast: Weathering new challenges, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

⁸ Celá prognóza pro Českou republiku je v angličtině dostupná [ZDE](#)

⁹ E15, ČNB zhoršila odhad růstu letošního HDP, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹⁰ Evropská komise, Zimní hospodářská prognóza 2016: Evropské hospodářství se úspěšně vyrovnává s novými výzvami, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹¹ European Commission, The Czech Republic, Strong domestic demand continues to support growth, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹² V eurozóně se očekává pokles schodku veřejných financí celkově v rámci eurozóny z 2,2 % HDP v roce 2015, na 1,9 % HDP v roce 2016 a 1,6 % HDP v roce 2017 (v EU28 pokles z 2,5 % HDP v roce 2015 na 2,2 % v roce 2016 a 1,8 % HDP v roce 2017). Celkový poměr dluhu k HDP by se měl snížit na 91,3 % v roce 2017 (85,7 % v EU28). Evropská komise, Zimní hospodářská prognóza 2016: Evropské hospodářství se úspěšně vyrovnává s novými výzvami, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹³ Evropská komise, Zimní hospodářská prognóza 2016: Evropské hospodářství se úspěšně vyrovnává s novými výzvami, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹⁴ European Commission, The Czech Republic, Strong domestic demand continues to support growth, 4. 2. 2016. [ZDE](#)

¹⁵ Stanovisko Komise je v angličtině k dispozici [ZDE](#)

¹⁶ Země eurozóny předkládají své návrhy rozpočtu EK do 15. října. Portugalsko nepředložilo svůj plánovaný rozpočet z důvodu komplikované politické situace, jež nastala po parlamentních volbách. Jedná se o první případ, kdy země svůj plánovaný rozpočet nepředložila včas.

rozpočet na rok 2016 byl v souladu s SGP.¹⁷ Na Portugalsko se od roku 2009 vztahuje procedura při nadměrném schodku, přičemž mělo svůj schodek snížit pod 3 % do roku 2015. Proto také Rada doporučila Portugalsku provést fiskální úpravy ve výši 0,6 % HDP. Pro rok 2015 se odhaduje, že konečný deficit veřejných financí bude 4,2 %.¹⁸

Obchodní politika EU

Dohoda o volném obchodu mezi zeměmi EU a Vietnamem (Free Trade Agreement between EU and Vietnam)

V srpnu 2015 oznámili komisařka EU pro obchod Cecilia Malmström a vietnamský ministr průmyslu a obchodu Vu Huy úspěšné ukončení jednání týkající se vzájemné dohody o volném obchodu (*Free Trade Agreement, FTA*).¹⁹ Definitivně byla jednání nakonec ukončena v prosinci, přičemž v únoru Komise zveřejnila konečný text dohody.²⁰

Dohoda obsahuje klíčové prvky návrhu nového systému investičních soudů (Investment Court System, ICS)²¹, jež Komise představila především v souvislosti s vyjednáváním o obchodní dohody s USA (*Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP*). Kromě vytvoření příležitostí pro evropské firmy, zdůraznila Komise v souvislosti s touto dohodou podporu transformace vietnamské ekonomiky k větší konkurenceschopnosti a udržitelnosti, a také podporu lidských práv.²²

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP)

Další, již 12. kolo vyjednávání o TTIP, se uskuteční 22. až 26. února v Bruselu. Naplánovaná jsou jednání ve všech třech hlavních oblastech: přístup na trh, regulační spolupráce a pravidla.²³

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

Na začátku února zveřejnil Eurostat údaje o **vývoji nezaměstnanosti za prosinec 2015**. Oproti minulému období zůstala v **EU28** míra nezaměstnanosti stejná, ve výši **9,0 %**, v **eurozóně** se snížila z 10,5 % na **10,4 %**. Od začátku roku 2015 tak nezaměstnanost pomalu klesá jak v eurozóně, tak v EU28. V porovnání s lednem klesla o 0,8 p.b. v eurozóně a o 0,9 p.b. v EU28.

¹⁷ European Commission, Commission adopts Opinion on Portugal's 2016 Draft Budgetary Plan, 5. 2. 2016. [ZDE](#)

¹⁸ European Commission, European Commission adopts Opinion on Portugal's 2016 Draft Budgetary Plan, 5. 2. 2016. [ZDE](#)

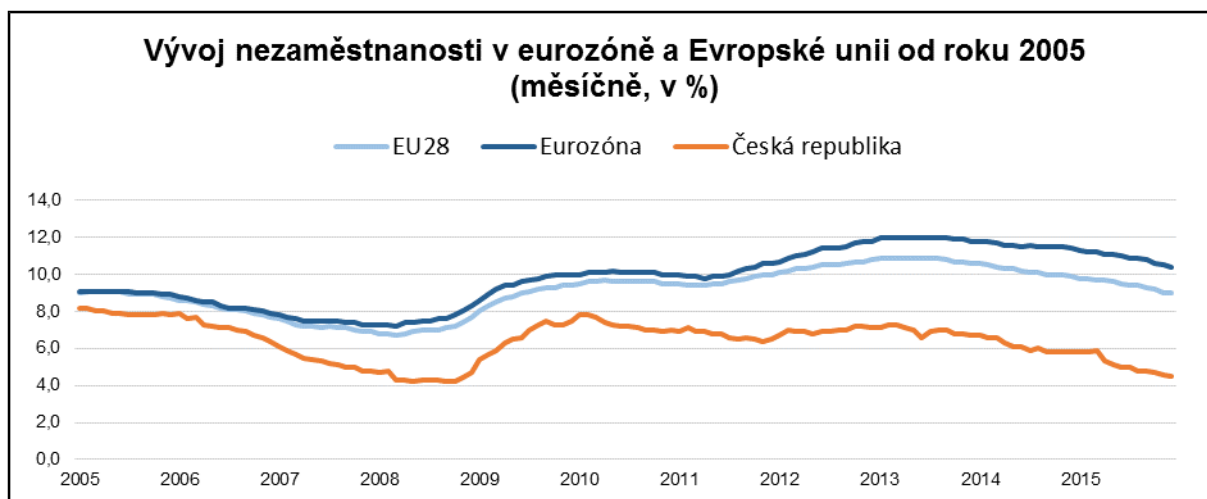
¹⁹ Více k ukončení jednání viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 1. 8. do 15. 8. 2015. [ZDE](#)

²⁰ Konečný text dohody je k dispozici [ZDE](#)

²¹ Více k návrhu viz Přehled ekonomických událostí v EU v období od 16. 9. Do 30. 9. 2015. [ZDE](#)

²² European Commission, EU-Vietnam Free Trade Agreement Now Available Online, 1. 2. 2016. [ZDE](#)

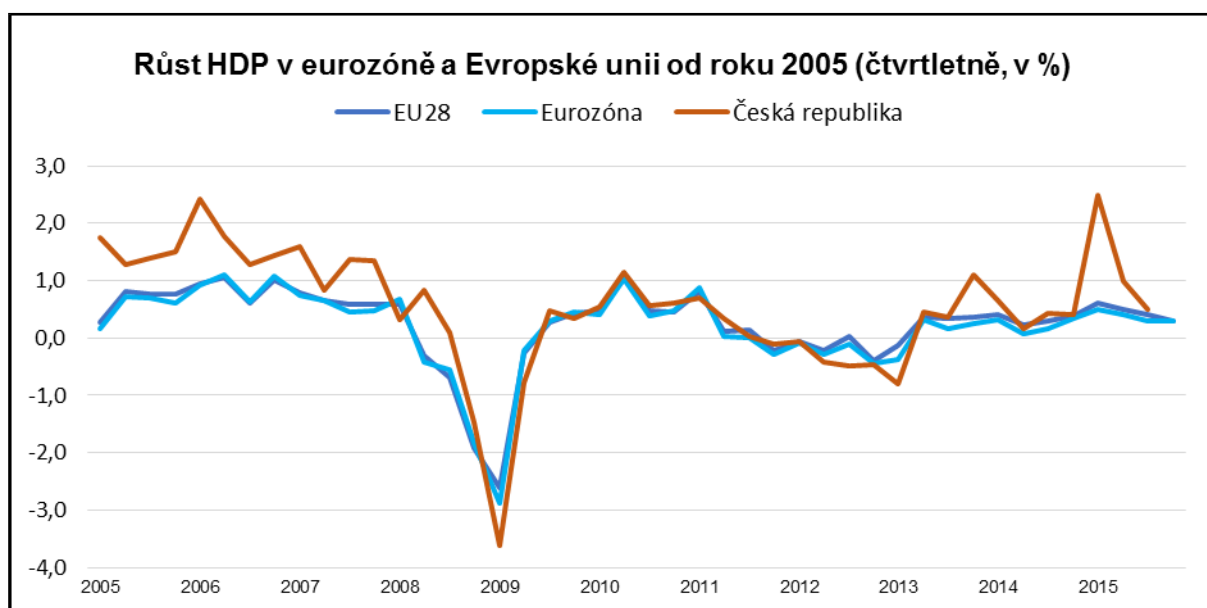
²³ European Commission, TTIP – 12th round of talks, 22-26 February, 8. 2. 2016. [ZDE](#)

Zdroj: Eurostat

Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti byly v **prosinci 2015** zamenány v **České republice** a Německu (oba 4,5 %), nejvyšší naopak v Řecku (24,5 % v říjnu 2015) a Španělsku (20,8 %). V okolních zemích byla míra nezaměstnanosti nejvyšší na Slovensku (10,6 %), naopak v Polsku byla 7,1% a v Rakousku pouze 5,8 %.²⁴ **Od začátku roku klesá míra nezaměstnanosti** ve většině zemí, oproti lednu 2015 vzrostla pouze v Estonsku (o 0,3 p.b. na prosincových 6,5 %), Lotyšsku (o 0,5 p.b. na 10,2 %), v Rakousku (o 0,2 p.b. na prosincových 5,8 %) a ve Finsku (o 0,4 p.b. na 9,5 %). V zemích s nejvyšší nezaměstnaností klesla nezaměstnanost o 1,4 p.b. (v Řecku) a dokonce o 2,6 p.b. (ve Španělsku). V České republice klesla nezaměstnanost v roce 2015 o 1,4 p.b., z lednových 5,9 %.

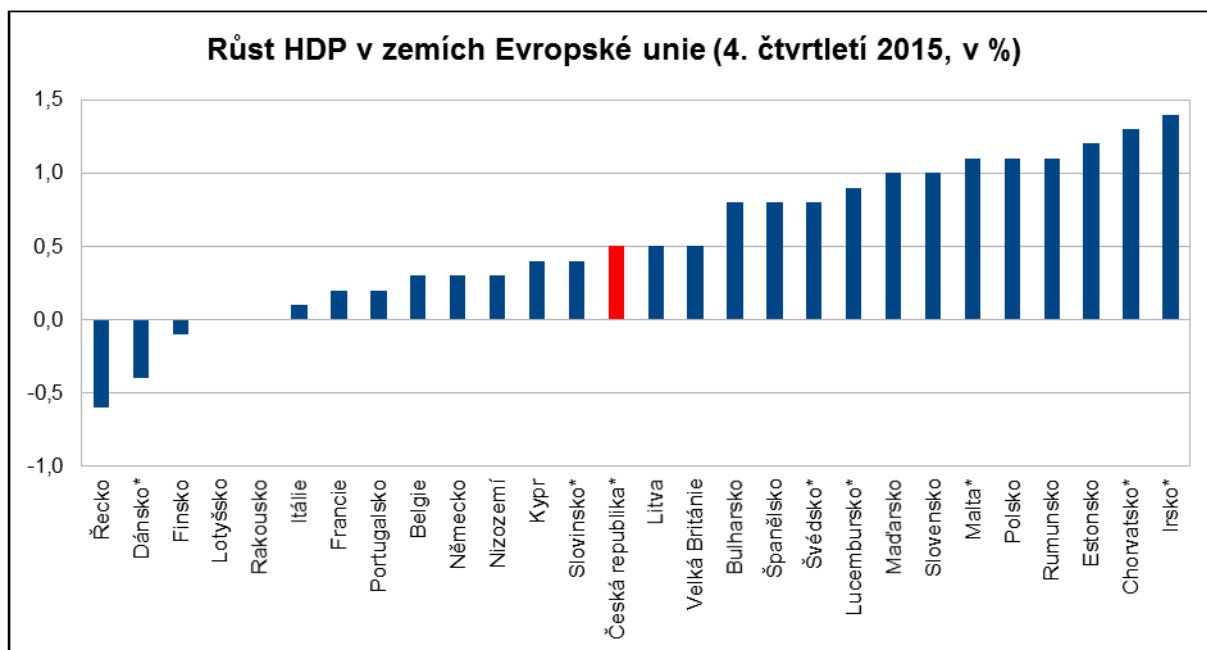
V polovině února zveřejnil Eurostat také **odhad růstu HDP za 4. čtvrtletí 2015**. Podle něj sezónně očištěný HDP v **EU28 i eurozóně** v porovnání s předchozím čtvrtletím vzrostl o **0,3 %**.

Zdroj: Eurostat

²⁴ Eurostat, Euro area unemployment rate at 10,4 %, 2. 2. 2016. [ZDE](#)

Nejvyšší růst HDP byl v daném období zaznamenán v Estonsku (1,2 %), Polsku a Rumunsku (oba 1,1 %), naopak k poklesu růstu HDP došlo v Řecku (-0,6 %) a ve Finsku (-0,1 %). Česká republika zatím data týkající se růstu HDP za čtvrté čtvrtletí nezveřejnila.²⁵

Zdroj: Eurostat

Poznámka: * data za dané čtvrtletí nejsou k dispozici, v grafu jsou uvedena data za předchozí čtvrtletí

²⁵ Eurostat, GDP up by 0,3 % in both euro area and EU28, 12. 2. 2016. [ZDE](#)